

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu, naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 4.

V Ljubljani, 19. februarija 1891.

Letnik IV.

Volitve v državni zbor.

Vedno bolj se bližajo volitve v državni zbor; volitve volilnih móž se bodo kmalu dovršile po raznih kmetskih občinah. Treba torej, da se volilci zjedinijo o možeh, ktere hočejo voliti v državni zbor. „Domoljub“ je zadnjič nasvetoval nekaj takih móž in slovenski volilci so se prav pridno zanje oglašali. V tem času se je marsikaj spremenilo, zato je potrebno, da slovenskim volilcem „Domoljub“ priporoči kandidate, o katerih je videti, da imajo največ upanja izvoljeni biti.

Za gorenjske kmetске občine smo priporočali vodjo Fr. Povšeta, in velika večina veljavnih móž se je zanj oglasila pri volilnem odboru; grofa Hohenwarta pa je „Domoljub“ priporočil za dolenske občine Zužemberk, Trebnje, Radeče, Kočevje. — Kaže se, da bosta ta dva gospoda menjala svoje volilne okraje, dasi „Domoljub“ še vedno misli, da bi bil vodja Povše najprimernejši kandidat za gorenjske občine.

G. vodja Povše je sporočil gorenjskim volilcem to-le pismo:

Izjava.

Naprošen od odbora „Katol. političnega društva“, da naj prevzamem kandidaturo za državni zbor v gorenjskih kmetskih občinah, vdal sem se tej vsestranski želji pod pogojem, da temu pritrde gorenjski volilci. Izjave došle volilnemu odboru in odboru „Katol. polit. društva“ mi pričajo, da se je velika večina občin izrekla za mojo kandidaturo. — Ker se je pa med tem grof Hohenwart na priporočilo odločil za kandidaturo v gorenjskih kmetskih občinah, zato se iz višjih političnih ozirov, pripozna je grofa Hohenwarta velike zasluge za konservativno državno

politiko, zahvalim za izkazano zaupanje, s katerim so hoteli vrli gorenjski domoljubi počastiti me pri državnozbornih volitvah ter izjavim, da ne kandidujem v gorenjskih kmetskih občinah, pač pa prosim p. n. volilce, da združijo svoje meni namenjene glasove za grofa Hohenwarta.

Volilci v gorenjskih kmetskih občinah, ki volijo v Kranju, Radovljici in v Kamniku, naj oddajo dne 3. marca svoje glasove torej grofu Hohenwartu.

Volilci v dolenskih občinah, ki volijo v Trebnjem, Radečah in v Kočevju, naj soglasno volijo g. vodjo Fr. Povšeta.

Volilcem notranjskih kmetskih občin smo zadnjič priporočili dr. Ferjančiča, ter pristavili, da bo po lastnem zagotovilu tudi on deloval za versko šolo; on pa je k dotični opombi „Domoljuba“ v ljubljanski čitalnici postavil vprašaj z lastnim podpisom, ter s tem zanikal dotično zagotovilo, dasi je skoro ob istem času zelo pobožno (!) govoril v Planini. Zaradi tega mora „Domoljub“ preklicati zadnje priporočilo ter prosi verne notranjske volilce, da nikakor ne volijo nezanesljivega dr. Ferjančiča, ki vse obeta, a ničesar ne spolni; temveč da oddajo svoje glasove ali grofu Hohenwartu ali še bolje vladn. svetniku Globočniku, ker bo Hohenwart izvoljen na Gorenjskem.

Volilci v krških, novomeških in belokranjskih kmetskih občinah naj volijo g. Viljema Pfeiferja, dosedanjega poslanca onih krajev.

Za mesta kandidati še niso konečno določeni, zato jih „Domolj.“ ne more priporočiti bralcem. Prihodnjič o izidu volitev.

Ne zamudite zlate ure.

Zdaj je pravi čas za vas kmetovalce, male trgovce in obrtnike, da se potegnate za svoje pravice in za svoje koristi. Tirjajte od tistih mož, ki jih mislite vi izvoliti in poslati na Dunaj, tirjajte od njih naravnost, naj se vam zavežejo z možko besedo, da bodo res delali in govorili na Dunaju za vas.

Kaj je treba še pred volitvijo tirjati od kandidatov?

Kandidat se imenuje tak mož, ki se ponuja za poslanca in želi, da ga izvolite. Od teh kandidatov torej tirjajte vsak od svojega tistih rečij, ki so vam najbolj potrebne.

Katere so splošne potrebe za vse slovensko kmetijstvo, vzlasti v gospodarskem oziru?

Najprej se morajo davki pravično razdeliti. Če so tudi na Slovenskem zemljišni davek nekoliko znižali, vendar še ni v nobeni pravi razmeri k malim nakladam, ki jih drugi plačujejo. Ako kmetu nese zemlja 100 gld. čistega dobička, mora od teh 100 gld. plačati raznih davkov in priklad do 40 gld. večjih še več. Ako nese fabrikantu tovarna 100.000 gld. čistega dobička, on ne plača, kakor vi, 40.000 gld., ampak komaj 4000 gld. ali tudi še manj. To pa ni pravično. To se mora pravično razdeliti.

Kaj pa, ali obrtniki in trgovci imajo vse pravično razdeljeno?

Tudi ne. Od dohodkov in prislužkov plačujejo mali trgovci in obrtniki vsi in večkrat preveč. Ve-

liki tovarnarji pa v razmeri veliko manj. Zraven tega ni za borzne kupčije nobenega davka in vendar zamore dobri in premišljeni spekulanti en dan več zaslužiti, kakor najpridnejši rokodelec ali mali trgovec celo leto. To zopet ni pravo. Tirjajte od kandidatov, da se z vso silo postavijo zoper take krivice.

Ako bodo bogatini v taki meri plačevali davke, kakor kmet in obrtnik, bodo državne kase kmalu tako polne, da vam bodo lahko pri slabi letini vse davke odpustili in obrtnije prav izdatno podpirali.

Kaj še treba tirjati kmetu?

Pametnih gospodarskih postav in naprav. To-liko morajo preskrbeti postave, da primerno veliko posestvo zamore kmetovalca in njegovo družino pošteno preživiti.

Zato treba postav, ki bodo

1. branila preveč, razdrobljevati zemljišča, pa tudi prevelika posestva delati;
2. poljskim pridelkom in živini dajale primerno ceno in priliko, jih spečati na trgu;
3. skrbele za zboljšanje obdelovanja in za večjo plodonosnost zemljišč;
4. ki bodo razne pristojbine pri prepisih in prodajah primerno znižale;
5. uvajale naprave, kjer bodo zamogli kmetovalci enega okraja skupno kaj storiti in delati za svoj napredek (kmetijske zadruga).

Listek.

Luč na oknu.

„Postavila bom luč na okno, dokler ne prideš domov, moj sin.“

„Ni potreba, mati, kajti predolgo bi morala goreti“, reče mlad človek ter nekako nemiren odpré sobna vrata.

„Pač, pač, noč bo temna in ulice so ozke, lahko zvečer, ko se vračaš domov, kam zadeneš ali padeš. Ne pozabi torej, Martin, luč bo gorela na oknu, dokler se ne vrneš.“

Bila je čvrsta Primorka, ki je tako govorila s svojim sinom. Pridno je poravnavala in gladila perilo, ter je belo, kakor sneg pokladala v pripravljene jermas. Mati je bila vdova in to je bil njen edini zaslužek, katerega je krvavo potrebovala. V majhni sobi so bili poleg Martina še štirje otroci, premajhni, da bi materi kaj prislužili, veliki pa dovolj,

da so povžili ves njen zaslužek pri perilu. Martin je bil šestnajst let star, lep, zdrav mladenič.

„Ko bi bil le bolj postaven in možat“, tako je večkrat zdihovala mati, toda Martin se ni mnogo ménil ne za prošnje, ne za svarila svoje matere. Bil je čuden dečko. Doma ga ni bilo moči obdržati. Dan za dnevom pohajkoval je ob morju, čakal na ladije, ki so dohajale in odhajale, dražil in nagajal je ljudem ter metal kamenje v morje. — Preslaba je bila Martinova mati, da bi ga bila pravočasno dovolj strahovala; pa saj tudi ni mogla, ko bi bila tudi hotela. Morala je od doma za kruhom in otroci so bili sami sebi prepuščeni.

„Spriden Martin še ni“, tolažila se je mati, „lé lahkomišeln je in upati smemo, da z leti postane tudi modrejši in postavnejši. Ko bi le toliko slabih tovarišev ne imel na bregu; ti ga vedno vabijo seboj. Pri ladjah vjemó kak krajcar, ko pomagajo prekladati blago in to jih ravno mika na breg.“

Tako je razmišljevala in tožila sama sebi mati Martinova, ne vedoč, kake misli da rojijo sinu po

Naj se postave za javno pravnost dopolnijo in kazni za pohujšljive nerodnosti poostre in brez dolgotrajnih obravnav izvršujejo, dokler še kaj koristi.

Vojaštvo je pretežko breme za kmeta, naj poslanci skrbé, da se stalen mir zagotovi in čas vo-

jaške dejanjske službe skrči. — Kakšna načela da morajo imeti vaši kandidati, to pové pastirski list avstrijskih škofov, nekaj posebno važnih besed vam tudi „Domoljub“ prinaša v tej številki.

Kaj je novega po Slovenskem?

Iz bloških hribov, 13. februarija. Vse tarna o hudi zimi. Naj začnem tudi jaz o tem. Toliko je snega, in vendar imamo zopet pomanjkanje vode. V jeseni ustavila nam je vodovod suša, zdaj pa mraz. Mnogim pa drv primanjkuje, nekateri so pa že brez njih, da si morajo baje že na poslopji škodo delati, dokaz, da brez ognja ni življenja. Glad prižene tudi volka celó v vas, kjer so ga že opazili; vendar Nimrodov nimamo, da bi ga šli lovit, ali mu vsaj posvetili nazaj, od koder je prišel. Saj ni čuda, ker smo v nekaki Sibiriji, pa ne samo po zimi, mpak sploh čez celo leto. Tudi od drugod dobitea dopise, ki govoré o Sibiriji, a letos je povsod Sibirija, zato ne verjemite vsem, ta častni naslov gre le nam. Veselic predpustom nismo imeli, k večemu napravimo kak sprehod v Lož k sodišču ali pa k davkariji, da gremo potem ložje nazaj, kamor pot v breg drži.

Sicer smo pa zavedni in delamo vse po geslu: vse za narod, posebno ker vidimo, da državnozbornske volitve že na đuri trkajo, in komaj čakamo, da si izvolimo poslanca, ki bo delal vse za narod. Tu bo gradil narodno lestvo, po kateri bo potem sam visoko splezal, tam narodno polico, kjer se bodo narodne naklade spravljale; drugod bo potresal narodni pesek po novih cestah, in zopet drugje, delal bo na-

rodno deveto višjo šolo i. t. d. Narodni kmet se bo pa šibil pod vrlo narodnimi naredbami in hvalil vse-skozi narodnega poslanca Dovelj naj bo šale — saj pa tudi skušnja učí, da je žalostna resnica, da na obljube se ni zanašati. Volilci postajajo indiferecentni in si konečno mislijo, da je vse jedno, ali je poslanec Jožef ali Žefa, ker vidijo, da za kmeta je blagor na jeziku, v dejanji pa vedno težji jarem, dasi so letine vedno slabejše. Glejmo n. pr. na slabi vinski pridelok in druge uime, tako tudi selitev v množini v Ameriko ni več šala. Zgled varčnosti priti mora od zgoraj; tako pa se glavni steber države le izpodkopuje, a paziti je, da se ne zruši na uničevalce stebra!

Z Vrhniko, 8. februarija. (Raznoterosti.) Družba sv. Cirila in Metoda pri nas spi; dokazuje nam to, da zadnjič niti letnega občnega zbora ni sklicala. In vendar je to družba, katera do zdaj, vsaj javno, ni imela nasprotnikov v domačem taboru. Na čast pa ji bodi povedano, da je letne doneske pobrala pri udih.

Podružnica kmetijske družbe se še precéj dobro razvija, ker je nje odbor skrben in zaveden. Vendar zanima se premalo, morda bolj pravo: zanimajo se premalo gospodarji iz okolice

glavi. Zato je pridno nadaljevala svoje delo; zvečer, ko Martina ni bilo domov, je postavila lučico na okno, da bi sinu svetila na potu domov. Toda lučica je dogorela in ugasnila po noči, a Martina le ni bilo domov. In ker se je to ponavljalo več noči, jela je mati povpraševati ter zvedela, da je Martin pobegnil po svetu in sicer z ladijo na široko morje. Življenje doma mu je bilo predolgočasno, materino oko je čulo prepazljivo nad njim, in zato je zapustil dom, da bi po svoji volji hodil svoja pota. Razne misli, razni naklepi so ga spremljali na tem potu, izgubil se je v vrtincu življenja, vendar besede materine: Ne pozabi, luč bo gorela na oknu, dokler se ne vrneš, bile so mu vedno pred očmi.

Martin je vstopil v službo k vojakom na morju, k pomorščakom. Njih neredno, divje življenje uga-jalo je Martinu; danes tukaj, jutri tam, povsod kaj posebnega, kaj novega, to ga je veselilo. Res je sicer v začetku bil večkrat v strahu, ko je jel razsajati vihar na morju, ter premetaval ladijo med groznimi

morskimi valovi, a kmalo se je privadil vsemu in niso ga imeli na ladji skoro bolj drznega pomorščaka, kakor je bil naš Martin. A tudi tedaj ni mogel popolno zadušiti opominov na materine besede. V nekaterih letih se je Martin ves spremenil. Lice mu je ogorelo vsled pekočih solčnih žarkov, glas mu je postal globok in hripav vsled obilnih žganih pijač. Pomorščaki so znani kot veljavni pivci.

Martin ni bil dober človek, bil pa je dober pomorščak, zato je pridno napredoval v svoji vojaški službi. Prijatelj in vesele družbe ni nikoli pogrešal, kajti Martin ni skoparil z denarjem; kar je imel, vse je rad izdal v veseli družbi. Berača, ki ga je srečal na obrežju, obdaril je bogato, zato so ga radi imeli vsi, ki so ga poznali. Le včasih je bil otožen in tedaj je mislil na mater, na katero bi bil rad pozabil, a ni mogel. Otožnost svojo je vselej topil v pijači, a ko se mu je razkadila pijanost, vrnili so se zopet njemu zoprni spomini.

Tako je minulo Martinu leto za letom; bil je

za to družbo; zakaj do zdaj so njeni udje največ vrhniški večji posestniki. Posojilnica naša cvete. Zadnji dopis „Slov.“ iz Cirknice, govoreč o kmetskih posojilnicah, bil je pač prikladen tudi za našo posojilnico. Sploh posojilnice s takimi pravili, da se dobiček ne obrača v dobre, občekoristne namene, ne koristijo ljudstvu, pač pa le posameznim ljudem, ki so večinoma najmanj potrebni. Priporočati je torej treba snovanje takih posojilnic, ki služijo s čistim dobičkom občinam v korist.

Na podlagi pojasnenih razmer je pač umevno, da tudi državne volitve niso posebno navdušen predmet govornice naše inteligence, vsaj do zdaj ne. Upanje pa je, da naša poslanca ostaneta taista, kakor do zdaj razmere kažejo; saj sta oba zaslužna moža in izkušena parlamentarca, bodisi zastopnik trški, deželni glavar g. dr. Poklukar, bodisi zastopnik kmetskih občin, g. kanonik Klun.

Še nekaj. V našem trgu se je začelo živahno zanimanje za ustanovitev katoliške družbe rokodelskih pomočnikov. Kdor pomisli, da je pri nas dosti rokodelskih pomočnikov vsakojake obrti, vzlasti usnarjev in izdelovalcev parketa, kdor pomisli, kolike važnosti in koristi je taka družba za obrtnike, odobral bo in tudi odobrava z veseljem vsak, komur je mar za napredek in blagostanje delavskega stanú.

Od Iztoka Krke, 8. februarija. Tu doli ob iztoku Krke v Savo biva v svoji hišici mala družina, ki ima kos zemljišča in se peča z malim obrtništvom. Neki mogočni in bogati mož pa je spravil to družinico v največjo stisko. Mož in žena sta iskala pravice, a brez vspeha, skoravno je vsa so-

že štirideset let star, vtrjen kot pomorščak, ki je žganje pil, kakor vodo ter se Boga spominjal le takrat, kadar je preklinjal. Prevozil je mnogo morja in videl je razne kraje. — Nekdaj se je bližala ladija po dolgi vožnji suhi zemlji; svetilnik se ji je že videl v daljavi, bil je svetilnik blizo Martinove domovine. Pomorščaki so bili vsled dolge viharne vožnje zelo trudni in veselili so se, da kmalo stopijo zopet na suho. Vesel je stal tudi Martin na krovu ladije, ter gledal proti svetilniku; zamišljen je kadil smodko in se gotovo spominjal svojih davnih dni, svoje stare matere, ki javaljne sedaj še živi in se še spominja svojega izgubljenega Martina. Krepko je potegnil dim iz smodke, da bi si omračil svoj pogled in zadušil te neprijetne spomine in ni zapazil, da je vtrinek od smodke padel v spodnji del ladije ter se hitro vnel v goreč plamen. Vojaška straža hitro zapazi plamen.

„Ogenj! gori! gori!“ Taki obupni glasovi se čujejo od vseh strani. Bili so po pravici obupni.

seska prepričana, da se jima godi krivica. Narasli so vsled tožbe grozni troški, katerih družina ni mogla plačati. Premoženje je bilo cenjeno in prodaja napovedana. V silni stiski in žalosti iščeta mož in žena pomoči pri sorodnikih in sosedih, toda zaman. Sebični ljudje so upali prav po ceni dobiti hišico z zemljiščem. Žena je milo jokala in v skrbeh prečula marsikatero noč. V skrajni sili zatekla se je žena k svojemu očetu, a ta ji ni mogel pomagati. V nepopisni tugi gre žena od očeta vračajoč se v loterijo in stavi zadnje groše. Iz loterije gredeč ihti ženska: Oče nebeski, ti se me usmili itd. In glejte, njene številke bile so vzdignene in revna družina je dobila 580 gld. ravno še jeden dan pred prodajo. Prodajo je ustavila, plačala dolg in še ostalo je denarja. Naj pa nihče ne misli, da s tem resničnim dogodkom priporočam loterijo. Po mojem prepričanju se je uresničil pregovor: Kedar je največja sila, je roka božja najbolj mila.

Štajarsko. (Volitve) v raznovrstna zastopništva, to je jedno izmed najimunitnejših opravil državljana in davkoplačevalca. In ker se marsikateri kristjanski gospodar ni mnogo zmenil za veliko svojo dolžnost, vsled tega se je primerilo, da se je cerkvi in državi škodljiv „liberalizem“ vgnjezdil po raznih pisarnah, v deželnem in državnem zboru. Ko so se pa v novejšem času ljudem začele odpirati oči, obrnilo se je sicer tu in tam nekoliko na bolje, na krščansko-konservativno stran, ali povsod ne, in do popolne zmage še bodo za Boga in za cesarja zavzeti konservativni možje morali pretrpeti ne malo skrbi in truda. Zavoljo tega je pač vsakemu pravemu kristjanu in odkritosrčnemu domo-

Zakaj plašen je že ta klic, ako se začuje med hišami na suhem, ko je vendar ljudem mogoče bežati. A ogenj na ladiji, ko je okoli in okoli brezdvanje morje, to je prizor, da si ga strašnejšega ne moremo misliti.

Tudi ob tej priliki je bilo vse takoj v največjem neredu. Rešilni čolni, ki so jih imeli pri ladiji, so bili takoj polni, drugi pomorščaki in potovalci pa so obupni tekali po krovu ladije, gledajoč bližnji svetilnik, ki jim je kazal, da bi bili kmalu v zavetju. a vendar so predaleč, da bi mogli priplavati do nabrežja. Neki star mož klical je ves obupan: „Da bi pač še enkrat videl svoje otroke!“ Drug mlad popotnik z nevesto, mati z otrokom v naročju, klečali so sredi krova ter dvigali svoje roke proti nebesom za pomoč.

Načelnik ladije ostal je miren, ohranil samozavest in dajal svojim podložnim vojakom ukaze, da bi kolikor mogoče največ popotnikov rešili, ker so bili brez vspeha vsi poskusi, pogasiti ogenj. Sam je sklenil

ljubu sveta dolžnost, da se vdeležuje pri raznih volitvah in glasuje jedino le za krščanski živeče in avstrijski misleče osebe kot zastopnike v občinskih, v šolskih, v deželni in v državnih zadevah. Ravno te dni se po kmetijskih občinah vršijo po cesarstvu volitve ali izbori „volilnih mož“, ki bodo sledeči mesec izbirali poslance za državni zbor. Pri nas pridejo kmetje na vrsto dné 5. marcija. Slovenski del dežele ima na Dunaji v državnem zboru po postavi tri zastopnike kmetijskih občin. Kdor je spremljal delovanje teh gospodov, mora jim priznati zahvalo. In v oziru na letošnje volitve so se onidan v Mariboru zbrali najveljavnejši možje, da se dogovorijo glede oseb, ki bi se naj izbrale kot poslanci v državni zbor. Priporočajo pa tako-le: a) Dosedanji državni poslanec, kanonik dr. Gregorec, naj bi tudi v prihodnje zastopal okraje: Ptuj, Ormož, Sv. Lenart, Gornjaradgona, Ljutomer, Rogatec, Šmarje; b) dosedanji poslanec Miha Vošnjak pa okraje: Celje, Vranska, Gornjigrad, Šoštanj, Laško, Brežice, Kozje, Sevnica; c) Maribor, Slovenjabistrica, Konjice, Slovenjigradec, Marenberg; kmete iz teh okrajev je dozdej zastopal baron Goedl, ali ker gospod ne prevzame znovič časti poslanstva, bode si

neprijetno dolžnost naložil deželni poslanec in okrajnošolski nadzornik Robič. Po mestih in trgih v skupini Celje bodo Slovenci glasovali za dr. Srnca, a v Ptuji in po sosedstvu za dr. Dečka.

Iz Jeruzalema, dné 1. svečana. Pri nas je letos nenavadno mrzla zima, kakoršnih je tukaj le malo; vzlasti to čutimo v Jeruzalemu, ki leži visoko nad morjem. Meseca listopada smo imeli tako sušo, da je že po vodnjakih zmanjkovalo vode. Patrijarh naš je določil prošnje za dež. Proti koncu listopada smo ga dobili obilno. Božične praznike je vedno deževalo in brila je mrzla sapa; 25. prosinea jel je sneg naletavati in 31. je zmrznilo, da se je napravil led. To je za te kraje nekaj nenavadnega, zakaj tukaj po zimi rase, kakor pri vas po letu. Blisk in grom vidimo in slišimo tukaj le po zimi. — Pred štirimi meseci so prišli trapisti v sveto deželo ter so se naselili med Jeruzalemom in Jafu, kjer je zemlja bolj rodovitna za obdelovanje. Okoli Jeruzalema je vse bolj pečeno in kamenito. — Tudi lazaristi so prišli v Jeruzalem meseca vinotoka. — „Domoljuba“ redno prejemam v Jeruzalemu. Srčni pozdrav rojakom v domovini. J. V.

Cerkev in šola.

Rim, 12. svečana.

Lepo navado imajo tukajšnji župniki najznamenitejših cerkvâ in voditelji najposebnejših zavodov, da na svečnico v dar prinesó svečo najvišjemu poglavarju, svetemu očetu. Ne samo, da ima to lep

pomen udanosti do rimske stolice, ta navada tudi nekako kaže, da hočejo in želé tisti, katerim je izročena skrb za mnoge v duhu Kristusovem, ki je prava luč sveta, učiti to, kar namestnik Izveličarjev učiti zapoveduje. V Rimu je mnogo župnij in cerkvenih

vtopiti se z ladijo vred v morskih valovih. Med vsemi pa se je najbolj odlikoval Martin. Marsikaterega je še spravil na rešilne čolne, ko so se ga že branili; sam nase in na svojo rešitev niti mislil ni. Slednjič so odvezali rešilne čolne od goreče ladije, na kateri se je ogenj vedno bolj širil. Poslavljali so se popotniki rešeni na čolnih in v smrt obsojeni na ladiji.

Kapitan je stal z Martinom na krovu ladije; plamen se jima je vedno bolj približeval in videla sta, da imata le še malo trenutkov časa.

„Kapitan, kmalu bo skončano.“

„Da, Martin, kmalu! Daj mi svojo roko. Dolgo časa sva skupaj brodarila in krmarila po morju, sedaj se kaže, da sva na zadnjem potu. Bog bodi nama milostljiv!“

„Še je mogoče, da se rešimo, kapitan; le upanja ne smemo izgubiti.“

„Jaz nimam ničesar iskati na svetu. Mene ne pričakuje doma ne žena ne otroci. Ako vtonem, bo hitro pozabljen moj spomin.“

Bile so to zadnje načelnikove besede. Razpoknile so se na ladiji vrele vode in tema je nastala za nekaj trenutkov — ladije ni več, le kosovi njeni plavajo po morju.

Martin je izgubil zavest ob razpoku. Ko se je zopet vzdramil, čul je okrog sebe šumenje vode, videl je v bližini svetilnik, držal je še v roki kos deske, ki je z Martinom priplavala na nabrežno peščevo. Previdnost božja je čula nad njegovim življenjem. Oslabljen in pobit leži dolgo časa obnemogel ter si ne more nič pomagati.

Oblaki na nebu so se v tem pretrgali in luna je razsvetlila temo noč. Martin se ozré okrog po peščevo in spozna, da je blizo doma, blizo ondi, kjer mu je pred toliko leti mati naročila: „Ne pozabi, luč bo gorela na oknu, dokler se ne vrneš domov.“

Dvajset let je že bilo od tedaj. Sedaj je gotovo mrtva skrbna mati in ugasnila je tudi luč na oknu. — Morda pa vendar kaj zvem o materi v domači vasi. Zato se napoti Martin proti domu;

zavodov. Lahko si mislite, da so se sveti oče veselili videti pred seboj toliko dokazov udanosti v slabih današnjih časih.

Po šumnih predpustnih dnevih nastopili smo resnobne dneve štiridesetdanskega posta. Navada je tu, da se vsaki dan obišče jedna cerkev, pri kateri je ravno „štacija“ po starodavni cerkveni navadi. Na pepelnico je bila taka postaja na aventinskem griču pri sv. Sabini, v cerkvi, katero je pred več sto leti ustanovil neki duhovnik Peter „de illirica gente“ (slovanskega rodú), kakor je zadej zapisano z debelimi črkami. Mnogo pobožnega ljudstva se je tu zbralo dopoldne in celó popoldne so prihajali in odhajali pobožni verniki molit v to svetišče. Za „štacijo“ je vsaki dan v postu druga cerkev odločena, in tje navadno Rimljani dohajajo. To tudi vozniki dobro vedó, ki se kar ponujajo za vožnjo do cerkve, kjer je ravno shod.

Za postne pridige smo tu prav dobro preskrbljeni. Včeraj nam je časnik naznanil, da se bodo govorile v devetnajstih cerkvah, seveda v raznih jezikih.

Pretečeno soboto (7. t. m.) bila je v Vatikanu v tako imenovani sikstinski kapeli črna sv. maša za pokojnega papeža Pija IX. Dasi je kapela tako velika, kakor marsikatera farna cerkev v naši slovenski domovini, je vendar prostora primanjkovalo za vse, ki bi bili radi navzoči ob tej priliki. Več sto vstopnic se je oddalo. Ali mnogo jih je še moralo izostati zaradi pomanjkanja prostora. Mnogo bi jih bilo rado videlo sv. očeta, kajti sicer je težko dobiti vstop k zaslišanju. Vdeležili so se te sloves-

nosti vsi v Rimu navzoči kardinali, mnogo nadškofov, škofov in prelatov, poslanci na papeževem dvoru in mnogo imenitne gospóde iz vseh krajev sveta. Tu sem imel priliko slišati prvič petje v papeževi kapeli, katero je bilo v resnici tako izborno, da me je iznenadilo. Po maši so sveti oče sami dali „odslovilo“ pri tumbi ter s tresočim glasom molili za mir in pokoj ranjcega Pija IX. Ne smem vam zamolčati, da je bilo mnogo navzočih pri tej slovesnosti do solz ginjenih.

Ker sem že pri popisovanji obletnice Pija IX., naj dodam še par vrstic o njegovem grobu. Prenešeni so bili telesni ostanki pokojnega nekaj mesecev po smrti v prekrasno cerkev sv. Lavrencija zunaj mestnega ozidja. Tam sedaj počivajo v krsti iz belega mramorja. Priprost napis je na grobu. Zraven imena in letnih črk smrti ni družega zapisanega, kakor besede: orate pro eo, molite za-nj. Kraj pa, kjer počiva veliki papež, so zadnji čas tako okrasili, da je zares spomina vredno. Kakor kapela je videti sedaj. Okrog in okrog po stenah so v mozajiku vdeleni razni grbi raznih škofov iz celega sveta. Na poglavitnih krajih pa so vdeleni podobe raznih svetnikov, ki so posebno čast sprejeli po prizadevanji Pija IX. Tako postavim podoba brezmadežnega spočetja Matere božje, katero je leta 1854 posebno počastil s tem, da je to že davno priznано resnico razglasil celemu svetu kot versko resnico. Nadalje sv. Jožef, katerega je Pij IX. razglasil kot patrona cele katoliške cerkve; potem sv. Janeza, čegar ime je dobil pri sv. krstu, potem še drugih svetnikov, kakor: sv. Lavrencija, Štefana, Katarine

težko je hodil, a želja po domači koči gnala ga je naprej. Videl ni mnogo, a vendar spoznal tudi po noči, da se je vse spremenilo v domačem kraju. Ulice, ki so vodile do rojstne hišice so, postale široka cesta z lepimi hišami ob obeh straneh. In tam na koncu mora biti domača hiša, ako še stoji.

Zdi se mu, da sveti od tam slabotna lučica. Martin pospeši korake. Ni se zmotil. Hišica je še, kakor je bila nekdanj in na oknu brli lučica. Glasno bije Martinu sree. Razne misli mu begajo po glavi.

Ali pač velja še njemu lučica na oknu? Ali morda res še živi skrbna stara mati?

S strahom potrka na duri; začujejo se počasni koraki in na pragu se pokaže stara ženica s snežno belimi lasmi na glavi.

„Kdo je?“ vpraša žena s slabim glasom.

„Ubog pomorščak, kateremu se je potopila ladija, prosi prenočišča“, odgovori Martin s trepetajočim glasom, spoznal je namreč takoj svojo mater.

„Le bližje stopite v hišo, zunaj je neprijetna, mrzla noč. Gotovo vas je luč na oknu privabila do

naše hiše. Ta lučica gori že sedaj nad dvajset let vsako noč na oknu. Imela sem nekdanj sina, a zapustil me je in zanj sedaj gori lučica. Večkrat sem si pristradala pri kruhu, da sem kupila olja za luč. Zdi se mi, da se mora še vrniti, predno umrjem. Drugi moji otroci so mi vsi pomrli, le izgubljeni Martin, zdi se mi da še živi. Zato bom lučico prizigala, dokler ne pride.“

Ogoreli pomorščak se sklone na kolena in začne jokati kakor otrok; on, ki ni poznal solz nikoli v življenju, tudi v onem trenutku ne, ko se je ladija topila pred njim.

„Mati!“ vzdihne, „sedaj vam ne bo več treba prizigati luči na oknu, Martin se je vrnil domov.“

— In tedaj sta bila srečna mati in sin. — Življenje je zmordilo Martina, bil je odslej skrben sin svoji materi; prepričal se je, da kakor ni ugasnila lučica na oknu vseh dvajset let, tako tudi ni ugasnila ljubezen v materinem srcu. Vestno je skušal popraviti, kar je zagrešil.

Sijenske, Cirijake itd. Reči se mora, da bode ta spomenik eden najlepših in najumetnejših grobnih spomenikov v Rimu. Kaže pa vsekako — kajti napravili so ga častilci pokojnega papeža — kako živ je spomin in kolika hvaležnost do imenitnega pa-

peža klije še vedno v srcih onih, ki so ga poznali. Vreme imamo prav ugodno, zjutraj enmalo hladno, čez dan pa gorko solnce. Po svečnici že delajo po vrtovih. Zdravi! A. Karlin.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Seme ruskega lanu. C. kr. kmetijska družba kranjska bode tudi letos naročila semena pravega ruskega lanu iz Rige na Ruskem. Kdor hoče dobiti kaj tega semena, naj se kmalu zglati ustno ali pismeno v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani, v Salendrovih ulicah številka 3. Naročnik mora nekaj za aro priložiti, da ob svojem času gotovo pride po naročeno seme. Stari mernik semena bode stal okoli 3 gl. 50 kr. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Grizenje konj. Sila neprijetno je, če ima konj to razvado, da grize. Marsikaj se je že svetovalo zoper to, toda pomagalo ni; a če je pomagalo, so bili pa konji več ali manj poškodovani. Tako so n. pr. nekateri dali konju ugrizniti v vroče kepe testa; nasledek je bil, da dalje časa niso mogli jesti, a tudi niso bili za delo, ker jih ni bilo mogoče obrzdati zaradi močno opečenega gobca. Mnogo boljši je pa ta-le pripomoček: Raztopi kot lešnik debel košček modre galice (vitrijola) v pol ali $\frac{3}{4}$ litra vode, potem prideni tej tekočini toliko močnega salmijakoveca, da postane čista. Kadar hočeš konja odvaditi, vzemi gobo, veliko kakor pest — raje nekoliko večjo, nego premajhno — pomoči jo v vodo in ko je napojena, jo čisto ožmi ter potem napoji z pripravljeno galičino tekočino. To gobo pritrdi na

močno palico ali na ročaj metle, ki mora biti pa na koncu, kjer je goba natakna, zaokrožen. Goba se mora tako natakni, da se rada sname. S palico se približaj konju, ki grize. Kadar odpre gobec, da bi ugriznil, suni mu gobo kolikor mogoče globoko v gobec, palico pa potegni venkaj, da goba v gobcu ostane. Galica ima zelo neprijeten okus in ob jednem peče tudi salmijak. Lahko se sicer zgodi, da se po tem zdravljenju konju nebo nekoliko vname; tedaj mu pokladaj nekaj dnij mehko krmo. Konj je navadno že po prvem poskusu ozdravljen; če pa ne, še enkrat ponovi. — Ta pripomoček je tako lahak, da je vredno, ga poskusiti, ker vsak, kdor ima s konji opraviti, vé, kako neprijetno je to grizenje in kako težko je s takimi konji ravnati.

Kolikanj koristiti, ako travnik spomlad prebranaš? Nekdo je imel štiri jednako velike travnike. Prvega ni ne prebranal in ne pognojil. Pridelal je na njem 377 kilogramov sena. Druzega je pognojil, pa nič prebranal. Dobil je sena 833 kg. Tretjega je prebranal, toda nič pognojil. Donesel mu je sena 770 kilogramov. Četrtega je prebranal in pognojil. Nakosil je na njem 1563 kg. sena, torej štirikrat več, kakor na prvem.

Da žebli ne postanejo rjasti, jih je treba močno razgreti in še vroče v mrzlo laneno olje vreči.

Razne novice.

(Družba sv. Mohorja.) Zadnji čas poteka za vpisovanje v družbo sv. Mohora. Z lanskimi knjigami so bili udje zelo zadržani; enako lepe obeta družba tudi za to leto. Torej prosimo in vabimo vrle Slovence, da ostanejo vsi stari udje Mohorjevi družbi zvesti in da ji tudi letos pristopi mnogo novih udov. Ker pa je že zadnji čas, zato naj vsakdo urno spolni to svojo dolžnost. Vplača se za šest lepih bukev samo en goldinar letnine.

(Državni zbor) ima 858 poslancev, kateri se tako-le razdelé po deželah: 1. Kranjska ima 10 poslancev, 8 Slovanov, 2 Nemca; 2. Štajerska ima 23 poslancev, 5 Slovanov, 18 Nemcev; 3. Koroška

ima 9 poslancev, 1 Slovana, 8 Nemcev; 4. Istrija ima 4 poslance, 2 Slovana, 2 Lahe; 5. Goriška ima 4 poslance, 2 Slovana, 2 Lahe; 6. Trst ima 4 poslance, 1 Slovana, 3 Lahe; 7. Češka ima 92 poslancev, 50 Čehov, 42 Nemcev; 8. Moravska ima 36 poslancev, 16 Čehov, 20 Nemcev; 9. Šlezija ima 10 poslancev, 4 Čehe, 6 Nemcev; 10. Dalmacija ima 9 poslancev, 5 Slovanov, 4 Lahe; 11. Galicija ima 63 poslancev, 63 Slovanov; 12. Zgornja Avstrija ima 17 poslancev, 17 Nemcev; 13. Spodnja Avstrija ima 37 poslancev, 37 Nemcev; 14. Solnograška ima 5 poslancev, 5 Nemcev; 15. Bukovina 9 poslancev, 5 Slovanov, 4 Rumunci; 16. Tirolska

in Predarelska imate 21 poslancev, 15 Nemcev, 6 Lahov. Skupaj 353 poslancev, 162 Slovanov, 170 Nemcev, 17 Lahov in 4 Rumunci.

(Ljudsko gibanje) v ljubljanskih župnijah leta 1890: Rojenih je bilo leta 1890 skupaj 1203, umrlo jih je 1355, poročenih je bilo 327 parov, mrtvorojenih je bilo 30, in nezakonskih otrok 295. — Na posamezne župnije se razdelijo tako-le: v stolni župniji je bilo leta 1890 rojenih 50 (od teh 6 nezakonskih), mrličev 59, porok 31 parov; v župniji sv. Jakoba: rojenih 175 (vmes nezakonskih 39, mrtvorojenih 5, dvojčkov 1 par), mrličev 180, porok 73 parov; župnija frančiškanska je imela leta 1890 rojenih 276 (vmes nezakonskih 30, mrtvorojenih 5, dvojčkov 2 para), mrličev 241, porok 90 parov; v župniji sv. Petra: rojenih 377 (med temi nezakonskih 59, mrtvorojenih 5, dvojčkov 9 parov), mrličev 330, porok 109; v župniji trnovski je bilo: rojenih 166 (vmes nezakonskih 33, mrtvorojenih 7, dvojčkov 2 para), mrličev 117, porok 26. Deželna bolnišnica: rojenih 160 (med temi nezakonskih 128, mrtvorojenih 8), mrličev 428.

(Skupni pastirski list avstrijskih škofov.)

Katoliški listi objavljajo pastirski list avstrijskih škofov, ki so ga razglasili za bližnje državno-zborske volitve. Naši vladike v tem pismu poudarjajo pomen volitev za prihodnji državni zbor, ki ima prevažne naloge bodisi v socialnem ali pa v cerkvenem oziru, ter ponavljajo zopet svoje zahteve gledé na versko šolo. Proti sklepu pisma pozivljejo škofje avstrijske katolike, naj volijo v državni zbor razumne možé, ki bodo umevali svojo nalogo, značajne možé, ki brezobzirno zastopajo svoja prava načela, svesti si odgovornosti svoje pred Bogom, avstrijsko misleče možé, zveste vladarju in državi; katoliške, odločno katoliške možé; ne takih, ki se katoliške samo imenujejo, pa se po načelih in v življenju katoliških ne kažejo, pač pa one, ki ljubijo cerkev in spolnujejo njene zapovedi. Taki so najboljši zastopniki naše mnogojezične države; kajti katoliška cerkev ne dela med narodi nobenega razločka, vsakemu prizna pravico do obstanka in njegovih posebnosti, a zavrača načelo, da bi se narodi kakor nekdanj pagani ločili in sovražili. Cerkev spoštuje in čisla ljubezen do svojega naroda, spoštuje in čisla jezik pravice in posebnosti vsacega, toda cerkev odločno obsoja, ako se sprevrže ta ljubezen v krivičnost do drugih. Ljubezen do naroda nikoli ne smé nasprotovati krščanski ljubezni do bližnjega. — Gledé politike in vere pravijo škofje: Ne dajte se motiti z ugovorom: Vera nima ničesar opraviti s politikom! Saj vidite sami, kako da se postavodajalni

zbori pečajo s strogo verskimi vprašanji. Uprav zato treba v državnih zborih odločnih katoliških mož, ki imajo srce za resnico in cerkev ter tudi v tem oziru umevajo svojo nalogo. — Ta pastirski list je zelo poučljiv in času primeren; bral in pojasnjeval se bode prihodnje nedelje katolikom po vseh avstrijskih kronovinah; tudi naš list ga bo čim preje objavil v celoti svojim čitateljem. — Na Kranjskem se bode čital v nedeljo dne 22. t. m.

(Katoliški shod v Gradcu.) Pripravljalni odbor štajerskih katolikov je izdal oklic, v katerem vabi svoje somišljenike na katoliški shod, ki se bo vršil dne 6., 7. in 7. aprila v Gradcu. — Namen temu shodu je: poučevati, vnemati, zbirati, zjediniti, da bi vendar enkrat — domovini v blagor in človeški družbi v rešitev — v javnem življenju prodrla do zmage ona načela, katere je Kristus učil, s smrtjo zatrdil in s svojim vstajenjem zapečatil. — Tak shod se je vršil že 1. septembra 1869, katerega se je vdeležilo nad tri tisoč vrlih katoliških mož. — Nas veseli, da je na tem oklicu podpisanih nepričakovano veliko Slovencev z južnega Štajerskega; med njimi tudi več gg. deželnih poslancev in družih odličnih Slovencev.

(Vojaški nabori) bodo letos na Kranjskem meseca marca in aprila, in sicer dne 9., 10. in 11. marca v Škofji Loki; dne 12., 13. in 14. marca v Kranju; dne 16., 17. in 18. marca v Radovljici; dne 20. in 21. marca v Višnji Gori; dne 23., 24. in 31. marca v Litiji; dne 2., 3., 4., 6., 7. in 8. aprila v Krškem; dne 10., 11., 13., 14. in 15. aprila v Novem Mestu; dne 17. aprila v Metliki; dne 20. in 21. aprila v Črnomlju; dne 23., 24. in 25. aprila v Kočevju; dne 27. in 28. aprila v Ribnici; dne 29. in 30. aprila v Vel. Lašah. V Ljubljani bo vojaški nabor dne 13. za stolno mesto, dne 14., 15., 16., 17., in 18. aprila za okolico ljubljansko; dne 20., 21. in 23. aprila na Vrhniki; dne 23. in 24. aprila v Prevojah; dne 25., 27. in 28. aprila v Kamniku. Dalje bo vojaški nabor dne 11. in 13. aprila v Vipavi; dne 14., 15. in 16. aprila v Postojni; dne 18. aprila v Ilir. Bistrici; dne 20. aprila v Ložu; dne 22. in 23. aprila v Logatecu; dne 25. in 27. aprila v Idriji.

(Vojaški nabori) bodo za okolico mariborsko dne 4., 5., 6., 8., 9., 11., 12. in 13. maja, v Slov. Bistrici dne 14., 15. in 16. maja, v Ormožu dne 13. in 14. marca, v Ljutomeru dne 16., 17. in 18. marca, v Marenbergu dne 20. in 21. marca, v Slov. Gradcu dne 23. in 25. marca, v Šoštanjcu dne 31. marca in 1. aprila, v Mozirji dne 2. in 3. aprila, na Vranskem dne 6. aprila, za celjsko okolico dne 8., 9., 10., 11., 13. in 14. aprila, v Celju dne 16., 17., 18. in 20. aprila, v Kozjem dne 21. in 22.

aprila, v Rogatcu dné 24. in 25. aprila, v Šmariji dné 27. in 28. aprila, v Konjicah dné 30. aprila, 1. in 2. maja, v mestu Ptujju dné 4. maja, za ptujsko okolico dné 5., 6., 8., 9., 11. in 12. maja.

(Pozor!) Prijatelj nam piše: „Po nekaterih krajih po deželi skušajo pristaši novega „Slovenskega društva v Ljubljani“ pridobivati svojemu društvu člane s pretvezo, da je „Slovensko društvo“ identično s „Katoliškim političnim društvom“. Dolžnost naša je, da opozorimo vse prijatelje na to, ker „Slovensko društvo“ je liberalno in naravnost obrneno proti „Kat. pol. društvu“, akoravno je imenovano društvo zatrdilo, da radovoljno priznava opravičenost vsake druge združitve v lastnem taboru.“ — Dalje se nam tudi poroča, da se agitacija za novo društvo širi na Notranjskem pod firmo bivšega državnega poslanca g. dr. Ferjančiča. Mislimo, da se ime g. dr. Ferjančiča le zlorabi, ker sicer bi ne mogli razumeti njegovega eminentno katoliškega (!) programa, katerega je razvijal pred duhovščino v Planini. Da pa bi g. dr. Ferjančič igral dvojno vlogo, tega ne moremo verovati!

(Iz Cirknice) se nam piše: Povsod tožijo o hudi zimi in debelem snegu, ki se nam še vedno ponuja. Naš cestni odbor je storil svojo dolžnost, ker dvakrat nam je preoral glavne ceste. Žal, da to le malo pomaga, ker drugi dan pa ga silna burja zopet nanese. Orožniki pridno priganjajo ljudi, da odkidavajo tudi stranska pota, ker sicer bi bili od vseh stranij zameteni. Vsled snega tudi otroci ne morejo hoditi redno v šolo. In kako tudi, saj še odrasel človek nikamor ne more. — Ljudsko štetje je dalo pri nas mnogo dela. Ponosni pa smo, da pri nas ni nobenega nemčurja, kakor so še po nekod taki murni. Večkrat ste že svarili, da naj ljudje ne kupujejo srečk na obročke, posebno ne od zvitih in neusitnih židov. Kdor se dá prevariti, usede se na limanico. Tako je nekdo za tri srečke po 5 gld. plačal v obrokih 40 gld. 74 kr., a na dobiček bode čakal zamán. Torej pozor! Pokažite vrata takim agentom.

(Iz Št. Petra) na Notranjskem se nam poroča: V nedeljó zvečer je v Hrastju pogorelo P. Zele-tu gospodarsko poslopje, katero edino je bilo v tej vasi s slamo krito; druga poslopja je požar pred dvema letoma uničil. Pogorelec je bil zavarovan. Vzrok požara ni še znan. — V soboto popoldne pa se je prikazal rudeči petelin v dimniku hiše tukajšnjega župana in trgovca g. Špilarja. Ogenj se je razširil po sajah v strešno tramovje, katero je vsled neprevidnosti zidarjev vzdano v tramovje. Z brizgalnico tovarnarjev gg. Medice in Križaja je bilo tleče tramovje hitro pogašeno, le dimnik se je moral deloma razrušiti. Sreča, da so še o pravem času za-

pazili nevarnost, sicer bi se bil vsled burje ogenj hitro razširil.

(Nesreča.) V Trbovljah je dné 3. t. m. v rudniku kamenje zasulo kopača Lužarja; izkopali so ga mrtvega.

(Uboj.) Iz Kamnika se poroča, da sta se dné 3. t. m. Jožef Balantič iz Bisteršice in Val. Komatar idoča iz krčme sprla. Komatar je tako zdelal svojega nasprotnika, da je ta drugi dan umrl. Ubijalca so že zaprli.

(Porotne sodbe v Celji.) Mladenič Jože Otorepec, 23 let star, je pri sv. Hemi s kolom usmrtil Andreja Otorepca. Za greh bode pokoro delal 5 let v hudi ječi. — Mladenič Franc Fras je v Andrenicah blizo Sv. Andraša v Slovenskih Goricah z desko udaril in na drugi svet spravil Martina Čerič. Da ni storil prav, o tem bo zamogel premišljevat 5 let v hudi ječi. — Dekla Alojzija Lodec od Sv. Bólfanka pri Ptujju je svojej gospodinjki ukradla 306 gld. Tatica si je z denarjem priskrbelo stanovanje v hudi ječi za dve leti. — Orožniki v Konjicah so zvedeli, da prevžitnik Janez Skolc, 68 let star, in pa kočljár Anton Skolc, star 43 let, znata kovati „srebrne“ goldinarje. Za svojo „kunšt“ sta dobila: Janez 5 let. Anton pa 18 mesecev hude ječe. — Neža Majcenič v Spodnji Gastariji je umorila in v vinogradu zakopala dete svoje hčeri. Hudodelko obsodili so na smrt. — Mladenič Miha Pavlič v Boharini je z nožem ranil in usmrtil Matevža Astruh. Pri obravnavi so okoliščine kazale na to, da je Pavlič branil sam svoje življenje in vsled tega je bil umora nekriv spoznan. — Marija Cafuta imela je hranilnično knjižico. Na bukvice je svak Jože Drevenšek jemal v Ptujju denar in tako zavoljo tatvine prišel v hudo ječo za 3 leta. — Franc Poljak iz Kranja služboval je v Mariboru. Na potu obstrelil je točarico Antonijo Kresal. Zavoljo hudega poškodovanja telesnega in zavoljo neopravičene rabe orožja prisodili so mu 2 leti hude ječe. — Janez Kadilnik, star 18 let, doma v Polžji, je za neko hudobijo zaslužil 1 leto s postom poostrene ječe. — Hlapec Jože Koritnik iz Sremiča usmrtil je Martina Koritnika. Za pokoro so mu naložili 3 leta hude ječe. — Karol Glas in Valentin Glas iz Starevesi pri Brežicah sta name-ravala vstreliti Franca Habince, ali spodneslo se jima je. Sedaj so Karola obsodili na 7, a Valentina na 5 mesecev hude ječe. — V Lembergu pri Šmarji so dné 4. julija našli 74 let staro Mico Pezdevšek mrtvo. Dokazalo se je, da jo je umoril 37letni Jože Polajžar. Morilec obsodili so k smrti na vislicah.

(Vođeno vino.) Na Ravnobregu tik Rožne doline pri Celji je, kakor se nam piše, sosed od soseda kupil sodček vina. To je bilo začetkom meseca decembra. Kapljico je kupec sevéda popival. Vsled

tega je v sodu od dné do dné bilo več zraka in teme, a vedno manje alkohola, ki jedini vinu daja moč. Kupec je še na praznik sv. Janeza potegnil vina, da je napolnil steklenico ter isto odnesel v cerkev za blagoslavljanje. Sledeče dni je pritisnil mraz, da je ono malo tekočine v sodcu zmrznilo ter se na ta način zne bilo še zadnjih ostankov alkohola in preostala je samo voda z okusom vinskim. Nevednost je provzročila, da je kupec obdolžil poštenega prodajalca, rekši, da je sedanja prikazen nasledek tega, ker je prodajalec vinu bil primešal vode. Toda odpri knjigo, ki jo je pod imenom „Umno kletarstvo“ izdala za omiko v obče in za gospodarstvo posebič velezaslužna „Družba sv. Mohora“ ter beri na strani 26 in 60 in 73, tam boš se naučil, da je vino brez alkohola — vođeno.

(Tržna cena v Mariboru.) Pšenica 6 gl. 80 kr., rž 5 gld. 40 kr., ječmen 5 gld. 80 kr., oves 3 gld. 40 kr., koroza 5 gld. 70 kr., proso 5 gld. 86 kr., hajdina 5 gld. 80 kr., krompir 1 gl. 60 kr., vse po hektolitru; kilo riža 28 kr., sladkorja 34 kr., suhih sljiv 32 kr., čebula 7 kr., masla 1 gld., putra 80 kr., svinjske mašče 64 kr., slanine (špeha) sveže 47 kr., povojene 65 kr., sira 12 kr., fižole 12 kr., leče 32 kr., graha 28 kr.; liter žganice 60 kr., pive 20 kr., vinskega kisa 20 kr., mleka svežega 10 kr., posnetega 8 kr., prošeno pšeno 12 kr.; jajce 3½ kr.

Današnje številki „Domoljuba“ priloženo je priporočilo lekarnar „pri Angelju“ G. Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti.

Loterijske srečke.

Gradec	14. februarija:	48,	85,	25,	5,	49.
Ljubljana	7. februarija:	70,	75,	30,	78,	38.
Trst	7. februarija:	25,	75,	31,	11,	7.
Dunaj	14. februarija:	27,	58,	43,	47,	59.

Kwizdov

izklj. priv.

restitucijski fluid, voda za umivanje konj.

Vše 30 let z najboljšim vspehom v mnogih dvornih hlevih, v večjih civilnih in vojaških hlevih v rabi za okrepcanje pred in ojačenje po velikih naporih, pri izpahnenji, otrpnosti kit itd., naredi konja zmožnega za izredno težko vožnjo in tek.

Cena steklenici gld. 1.40.

Pravi z gornjo varstveno znamko se dobi v vseh lekarnah in drožerijah v Avstriji in na Ogerskem.

Vsak dan pošilja po pošti glavna zaloga:

Franz Iv. Kwizda,

c. in kr. avstrijski in kr. rum. dvorni zalagatelj, okrožni lekarnar, Korneuburg b. Wien. (10-1)

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 5. marca.

Tržne cene v Ljubljani

dne 18. februarija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	65	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	5	20	Surovo maslo,	—	70
Ječmen,	5	36	Jajce, jedno	—	3
Oves,	3	25	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	20	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso,	5	4	Telečje	—	62
Koroza,	5	20	Svinjsko	—	54
Krompir,	2	68	Kostrunovo	—	40
Leča,	12	—	Pisaneč	—	65
Grah,	12	—	Golob	—	22
Fižol,	10	—	Seno, 100 kgr.	1	96
Maslo, kgr.	—	90	Slama,	—	196
Mast,	—	66	Drva trda, 4 mtr.	7	20
Špeh svež,	—	54	„ mehka,	—	5

Podpisani naznanjajo tužnim srcem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, oziroma mati, hči in sestra, gospa

Terezija Gorec,

veleposestnica v št. Lovrencu pri Trebnju,

dné 7. t. m. ob 9 uri zvečer, po kratki, mučni bolezní, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 29. letu starosti v Gospodu zaspala.

Naj v miru počiva!

V št. Lovrencu, dné 8. februarija 1891.

Janez Gorec, soprog. — Josip Gorec, sin. — Angela Gorec, hči. — Matija in Ana Stepec, stariši. — Janez, Franjo, Alojzij in Josip Stepec, bratje.

Kwizdov fluid proti protinu

bolečine olajšujoče domače sredstvo.

Cena steklenici 1 gold.

Kwizdove alveolar-zobne kapljice. 1 stekl. 50 kr.

Kwizdov lasni cvet. 1 st. 50 kr.

Kwizdov obliž za kurja očesa.

Škatljica po 35, 70 kr.

Kwizdovo francosko žganje.

Stekl. 85 kr.

Kwizdova alveolar-ustna

voda, stekl. 40 kr.

Kwizdova tinktura za kurja očesa in bradavice. 1 steklenica 35 kr.

Kwizdov trpotčev sok, stekl. 35 kr.

Kwizdova alveolar-zobna pasta, škatljica 70 kr.

Kwizdova čebuljna pomada, lonček 80 kr.

Pravo le z zraven stoječo

biva po vseh lekarnah

Vsak dan razpošilja po

Okrožna lekarna Korneuburg b. Wien

Franz Iv. Kwizda.

(10-1)

varstveno znamko se dobi v Avstro-Ogerskej.

pošti glavna zaloga:

Čvrstega in zdravega

učenca,

ki se želi izučiti kovaškega, sprejme takoj

Franc Šiška,kovaški in podkovski mojster v Ljubljani,
(Marije Terezije cesta št. 6.)

(2)

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Na prodaj je za nizko ceno
dobro ohranjena, nepovarjena**železna blagajnica**

v obliki skrinje,

pripravna za cerkvena oskrbništa, gg. župnike, upravitelje itd.

Blagajnica je 80 cm dolga, 56 cm globoka in stranska širokost je 56 cm.

Cena se izve in na ogled je postavljena blagajnica v delavnici ključarja **Jos. Reberka v Ljubljani**, Francovo nabrežje št. 13. (2)„Zum gold.
Reichsapfel“**P. PSERHOFER-ja**„pri zlatem
drž. jabolku“**lekarna na Dunaji,**

(10-7)

L. Singerstrasse št. 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: **1 škatlica s 15 kroglicami 21 kr.**, **1 zavoje s 6 škatlicami 1 gld. 5 kr.**, pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju **1 gld. 10 kr.** — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: **1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr.**, **2 zavoja 2 gld. 30 kr.**, **3 zavoja 3 gld. 35 kr.**, **4 zavoja 4 gld. 40 kr.**, **5 zavojev 5 gld. 20 kr.**, **10 zavojev 9 gld. 20 kr.** (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati.)

Prosi se, da se zahtevajo izrecno:

„J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“in gleda na to, da ima vsaka škatlica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pošk **J. Pserhofer** in sicer v **28 rdeči 28** barvi.**Balzam za ozebljine J. Pserhoferja**, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.**Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.**Ameriška maža za protin**, 1 gld. 20 kr.**Prašek proti potenju nóg**, cena škatlici 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr.**Balzam za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.**Zdravilna esenca (Praške kapljice)**, proti sprijenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 steklenica 22 kr.**Angleški čudezni balzam**, 1 steklenica 50 kr.**Fijakarski prašek**, proti kašlju itd. 1 škatlica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr.**Tannochinin-pomada J. Pserhoferja**, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatlica 2 gld.**Univerzalni obliž** prof. Steudel-a, domače sredstvo proti ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr. s frank. pošiljat. 75 kr.**Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a**. Izvrstno domače zdravilo proti vsem posledicam slabega prebavljenja. 1 paket 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbé.

Pošiljatve po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, veče pa tudi proti povzetju.**Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštnaj nakaznici)**, je poštnina dosti nižja nego pri pošiljatih s povzetjem.Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v **Ljubljani** pri **G. Plocoli-ju**.

Cena
2 gld. 95 kr.

(1)

Ura z

in zvončkom,
sveti, vis. 18 cm
vine, je dobiti

S kalendarijem
3 gld. 75 kr.

budilnikom

ki se po noči
vokrovu iz ko-
v tovarni

EMIL MAYER na Dunaji,
I, Bauernmarkt, 12.

☛ Ceniki stenjskih in žepnih ur se pošiljajo
brezplačno, če se zahtevi priloži poštna marka za
poslatev. ☛ (12-1)

pripravljena od lekarja GARR.
PICCOLI-ja v Ljubljani, je
uplívno zdravilo, katero krepi
želodec, mehča, čisti, odpravlja
zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rast-
linstvo spadajočih snovij ter ni nikako
drastično učinkujoče, marveč lahko, de-
lovanje organov urejajoče zdravilo, ka-
tero organizmu kar nič ne škoduje, če
se prav delj časa rabi. (60-8)

Esenco za želodec pošilja iz-
delovatelj proti poštnemu povzetju v
skatljah po 12 stekleničic za gl. 136;
po 24 za gl. 260; po 36 za gl. 384; po 44 za
gl. 426; po 55 za gl. 526; po 110 za gl. 1030; po 550
za 50 gld.

Dobiva se v steklenicah po **10 kr. le** v Lju-
bljani v lekarni „Pri angelju“, Dunajska cesta, v
steklenicah po **15 kr.** prodaja se skoro v vseh tu- in
inozemskih lekarnah. (60-9) ☛

Andrej Čar,

trgovec, Vojsko, pošta Idrija

priporoča svojo bogato zalogo

čevljarjskih, volovskih in konjskih žeblijev

iz najboljšega štajarskega železa. (3-1)

Priporočilo.

Udano podpisani se priporoča **prečast. duhovščini in cerkvenim**
predstojništvom v izdelovanje

vsakovrstne cerkvene posode

iz bronu in srebra, v vseh slogih, z zagotovilom dobrega dela in najnižje po-
štene cene. — Tudi vsprejema stare reči v prenovljenje, posrebenje in pozlatenje.

Cenik posrebenja starih rečij:

Kadilnica s čolničkom vred gld. 3-50.
Altarni svečniki od gld. 2-50 do gld. 3
od jednega.
Svetilnice od gld. 6-15.
Križa za bandera, posrebenje in po-
zlatenje gld. 15-18.

Keliji s pateno na novo v ognju po-
zlačeno gld. 15-20.
Monštranca od gld. 20-40.
Strelovođi gld. 3-4.

Najodličnejšim spoštovanjem

Henrik Zadnikar,
izdelovalec cerkvenega orodja,
Ljubljana, Sr. Petra cesta 17.

(3-1)

Domača tvrdka!

Fr. Petrič,

6 Špitalske ulice **V LJUBLJANI** Špitalske ulice 6
(poleg Lingerjeve ulice)

priporoča svojo bogato zalogo

najraznovrstnejšega modnega in kramarskega blaga,
posebej še

sukno za moške in ženske obleke

dalje močno, lepo **volneno blago dvojne širokosti meter od 50 kr. više.**

Največja izbira najcenejših **robcev za na glavo svilnatih, volnenih** v naj-
različnejših bojah, dalje **platno, kotonina, hlačevina, volneno blago belo in barvano.**

Najnižje cene!

(10-8)